

Υπογραμμικοί Αλγόριθμοι

Μάθημα 4 - 22/10/2019

Επιμέλεια Διαφανειών: Αλέξανδρος Ζέρντεβ

Γραμμική σκιαγράφηση

initialize() : $x \leftarrow \vec{0}$

update(i,Δ) : $x_i \leftarrow x_i + \Delta$

Σχεδιάζω Φ και κρατάω το $y = \Phi x$ και το Φ στη μνήμη.

- Χώρος: $\Phi \in \mathbb{R}^{m \times n}$ + χώρος για το y
- Χρόνος Ανανέωσης την t -οστή στιγμή:

$$- y(t) = \Phi x^{(t)} = \Phi(x^{(t-1)} + \Delta e_i) = \underbrace{y(t-1)}_{\Phi x^{(t-1)}} + \underbrace{\Delta \cdot \Phi e_i}_{i\text{-th column}}$$

- e_i είναι το διάνυσμα που έχει 1 στην i -οστή θέση, και 0 οπουδήποτε αλλού.

Για παράδειγμα, $e_3 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$

- Άρα Ο χειρότερος χρόνος για να υπολογίσεις μια στήλη του Φ

- Δεν μπορούμε να σώσουμε όλο το Φ . Είναι πολύ μεγάλο, μπορεί μέχρι mn λέξεις!
- Για το Φ χρειαζόμαστε συνήθως μία ή δύο μεθόδους: μία μέθοδο που υπολογίζει στο στοιχείο $\Phi_{i,j}$, ή/και μία μέθοδο που υπολογίζει την στήλη $\Phi_i = \Phi e_i$.

AMS σκιαγράφημα:

$$\underbrace{y}_{\in \mathbb{R}^{\Theta(\varepsilon^{-2})}}} = \underbrace{\begin{bmatrix} \pm 1 & \pm 1 & \pm 1 & \pm 1 & \pm 1 & \pm 1 \\ \pm 1 & \pm 1 & \pm 1 & \pm 1 & \pm 1 & \pm 1 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ \pm 1 & \pm 1 & \pm 1 & \pm 1 & \pm 1 & \pm 1 \end{bmatrix}}_{\Phi} \begin{bmatrix} t_1 \\ t_2 \\ \cdot \\ t_n \end{bmatrix}$$

$\Theta(\varepsilon^{-2})$ ανά 4 ανεξάρτητες συναρτήσεις $\sigma_r[n] \rightarrow \{-1, 1\}$ για τον r -στό μετρητή.

Για να πάρω την i -στήλη κοιτάω τα $\sigma_1(i), \sigma_2(i), \sigma_3(i) \dots \rightarrow \begin{bmatrix} \sigma_1(i) \\ \sigma_2(i) \\ \sigma_3(i) \\ \vdots \\ \sigma_{\Theta(\varepsilon^{-2})}(i) \end{bmatrix}$

- Υπολογίζω κάθε $\sigma_r(i)$ σε $O(1)$, όλη τη στήλη σε $O(\varepsilon^{-2})$
- Χώρος για το Φ είναι $O(\varepsilon^{-2} \lg n)$ δυφία (ή $O(\varepsilon^{-2})$ λέξεις)

CountMin σκιαγράφημα:

- Στην προηγούμενη διάλεξη είδαμε το CountMin σκιαγράφηματος σαν $R = \Theta(\log n)$ γραμμές από μετρητές, και κάθε $i \in [n]$ ήταν "συνδεδεμένο" με ένα μετρητή σε κάθε γραμμή.
- # γραμμών (χώρος ανά συνάρτησή)
  - Σε μορφή πινάκων το Φ του Countmin σκιαγράφημα είναι R πίνακες κάθετα τοποθετημένοι, έτσι ώστε κάθε πίνακας να υποδεικνύει ποιά στοιχεία συνεισφέρουν σε ποιον μετρητή.

$$\begin{array}{c}
O(\frac{1}{\varepsilon}) \\
- \\
O(\frac{1}{\varepsilon}) \\
- \\
O(\frac{1}{\varepsilon})
\end{array}
\begin{array}{c}
\left[\begin{array}{cccccccc}
. & . & . & i & . & j & . & . & . \\
. & . & . & 0 & 1 & . & 1 & . & . & . \\
. & . & . & 1 & 0 & . & 0 & . & . & . \\
. & . & . & 0 & 0 & . & 0 & . & . & . \\
- & - & - & - & - & - & - & - & - & - \\
. & . & . & 0 & 1 & . & 0 & . & . & . \\
. & . & . & 0 & 0 & . & 1 & . & . & . \\
. & . & . & 1 & 0 & . & 0 & . & . & . \\
- & - & - & - & - & - & - & - & - & - \\
. & . & . & 0 & 1 & . & 0 & . & . & . \\
. & . & . & 1 & 0 & . & 1 & . & . & . \\
. & . & . & 0 & 0 & . & 0 & . & . & . \\
\end{array} \right]
\end{array}
\begin{array}{c}
\left[\begin{array}{c}
x \\
x_1 \\
x_2 \\
. \\
. \\
. \\
. \\
. \\
. \\
. \\
. \\
x_n
\end{array} \right]
\end{array}$$

$$\Phi = \begin{bmatrix} \Phi^{(1)} \\ - \\ \Phi^{(2)} \\ \dots \\ \Phi^{(R)} \end{bmatrix}$$

Το που είναι οι άσοι στη γραμμή l -οστή γραμμή του $\Phi^{(r)}$, $r \in [R]$ δείχνει ποιά στοιχεία $i \in [n]$ συνεισφέρουν στον l -οστό μετρητή στην r -οστή επανάληψη. επαναλήψεις.

ε-βαρέα στοιχεία

Υπενθύμιση:Θέλουμε να κρατήσουμε δομή δεδομένων για $x \in R^n$ η οποία βρίσκει μια λίστα L η οποία περιέχει όλα τα i ώστε $|x_i| \geq \varepsilon \|x\|_1$ και κανένα i ώστε $|x_i| < \frac{\varepsilon}{2} \|x\|_1$.

- cash-register (2η Σειρά Ασκήσεων)

$$- \Delta = 1$$

- strict turnstile

$$- x_i \geq 0$$

- Turnstile

– $x_i \in R$

CountMin για strict turnstile (προηγούμενη διάλεξη)

- Χώρος $O(\varepsilon^{-1} \lg n)$ λέξεις
- Πιθανότητα λαθους $\frac{1}{n^{100}}$

Σήμερα: Υπάρχει ντετερμινιστικός αλγόριθμος για το πρόβλημα ε -βαρέων στοιχείων με χώρο

$$\varepsilon^{-2} \cdot \left(\frac{\lg n}{\lg \frac{1}{\varepsilon} + \lg \lg n} \right)^2$$

λέξεις.

Σημειώνουμε ότι είναι απαραίτητη η τετραγωνική εξάρτηση στο ε για ντετερμινιστικούς αλγόριθμους.

Ορισμός:

Ένας πίνακας $A \in R^{m \times n}$ λέγεται ε -(μη συνοχικός) αν $\|A_i\|_2 = 1$ και $|\langle A_i, A_j \rangle| \leq \varepsilon$ ή

$$A^T A = I + \varepsilon J \in R^{n \times n} \quad J = \begin{bmatrix} \in [-1, 1] & \in [-1, 1] & \in [-1, 1] & \in [-1, 1] & \in [-1, 1] & \in [-1, 1] \\ \in [-1, 1] & \in [-1, 1] & \in [-1, 1] & \in [-1, 1] & \in [-1, 1] & \in [-1, 1] \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ \in [-1, 1] & \in [-1, 1] & \in [-1, 1] & \in [-1, 1] & \in [-1, 1] & \in [-1, 1] \end{bmatrix}$$

Λήμμα: Έστω ένας $A \in R^{m \times n}$ ($\varepsilon/2$)-(μη συνοχικός) πίνακας τον οποίο μπορώ να αποθηκεύσω σε χώρο s_1 μπορώ να βρω μια στήλη του σε χρόνο t_u . Τότε υπάρχει ντετερμινιστικός αλγόριθμος ροής για τα ε -βαρέα στοιχεία με χώρο $S + m$, χρόνο ανανέωσης $t_u + m$ και πολυπλοκότητα χρόνου ερωτήματος $O(nt_u)$, που έρχεται.

Απόδειξη: Θα χρησιμοποιήσω $\Phi = A$. Θα υπολογίσω κάθε $i \in [n]$ μια εκτίμηση του x_i . Αν η εκτίμηση είναι $\geq \varepsilon \|x\|_1$ θα βάλω το i στη λίστα L . Στο strict turnstile μοντέλο μπορώ να υπολογίσω το $\|x\|_1$ με ένα μετρητή, διότι $\sum_{i=1}^n x_i = \sum_{i=1}^n |x_i| = \|x\|_1$.

Ο εκτιμητής για κάθε $i \in [n]$ είναι

$$x'_i = \langle y, A_i \rangle = \langle Ay, Ae_i \rangle = (Ax)^T Ae_i = x^T (A^T A) e_i = x^T (I + \varepsilon J) e_i =$$

το μοναδικό μη μηδενικό στοιχείο, παίρνουμε έναν ε - (μη συνοχικό) με $\Theta(\varepsilon^{-2} \lg n)$ γραμμές. Αλλά είναι δύσκολο να τον βρούμε! Θα κάνουμε κάτι πιο εξεζητημένο χρησιμοποιώντας τους περίφημους κώδικες Reed-Solomon, ή αλλιώς πολυώνυμα χαμηλού βαθμού.

Κώδικες Read-Solomon

Πάρε $q = t$, έστω q πρώτος αριθμός.

Έστω μια αρίθμηση όλων των πολυωνύμων βαθμού d από το $\mathbb{Z}_q$ στο $\mathbb{Z}_q$.

$$g(x) = \left(\sum_{i=0}^d a_i x^i \right) \pmod q$$

$$g : \{0, 1, \dots, q-1\} \rightarrow \{0, 1, \dots, q-1\}$$

$$\# \text{ πλήθος πολυωνύμων βαθμού } \leq d \text{ στο } \mathbb{Z}_q = q^{d+1} = n$$

Για να κατασκευάσω την πρώτη στήλη του πίνακα A , αποτιμώ το g_1 πάνω σε όλα τα στοιχεία του $\mathbb{Z}_q$, παίρνοντας ένα q -διάστατο διάνυσμα. Εν συνεχεία, αντικαθιστώ κάθε στοιχείο (έστω το $g_1(\ell)$) αυτού του q -διάστατου διανύσματος με ένα q -διάστατο διάνυσμα το οποίο έχει 1 στη θέση $g_1(\ell)$. Έτσι παίρνω ένα διάνυσμα με $q \cdot q = q^2$ στοιχεία. Μπορώ να κάνω το ίδιο για όλα τα $i \in [n]$, αν $n = q^{d+1}$. Προσέξτε ότι δε χρειάζεται να γράψω τον πίνακα κάτω. Μπορώ να υπολογίσω την i -οστή στήλη ή ένα στοιχείο του A αποτιμώντας απλά το g_i πάνω στο $\mathbb{Z}_q$.

$$\begin{bmatrix} g_1(0) \\ g_1(1) \\ g_1(2) \\ \vdots \\ g_1(q-1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 9 \\ \vdots \\ q-6 \\ 37 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ - \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ - \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Κάθε στήλη αντιστοιχεί σε ένα πολυώνυμο. Το που είναι το μη μηδενικό της στοιχείο στο r -οστό πίνακα εξαρτάται από το $g_r(l)$

Από τα παραπάνω έχουμε

$$\langle A_i, A_j \rangle = \frac{\#r : g_i(r) = g_j(r)}{t} \leq \frac{d}{t}$$

Για να πάρουμε έναν ε -(μη συνοχικό πίνακα) θα πρέπει $\frac{d}{t} \leq \varepsilon$. Συνολικά, έχουμε

- $q = t$
- $\varepsilon = \frac{d}{q}$
- $m = q^2$
- $n = q^{d+1}$,

από όπου θέτοντας $q = \Theta\left(\varepsilon^{-1} \frac{\log n}{\log \log n + \log(1/\varepsilon)}\right)$ και $d = \Theta\left(\frac{\log n}{\log q}\right)$, παίρνουμε μία άπειρη ακολουθία ε -(μη συνοχικών) πινάκων με

$$m = \Theta\left(\varepsilon^{-2} \left(\frac{\log n}{\log \log n + \log(1/\varepsilon)}\right)^2\right).$$

Count Sketch για ℓ_2 ε -βαρέα στοιχεία

Πρόβλημα των ℓ_2 βαρέων στοιχείων : Ένα $i \in [n]$ λέγεται (ℓ_2) ε -βαρέο αν $x_i^2 \geq \varepsilon \cdot \|x\|_2^2 = \varepsilon \cdot \sum_{i=1}^n x_i^2$

* Για να λύσω το πρόβλημα των ℓ_2 βαρέων στοιχείων να βρω για κάθε $i \in [n]$ ένα x'_i ώστε $x'_i = x_i \pm \sqrt{\frac{\varepsilon}{2}} \|x\|_2$, ή ισοδύναμα

$|x_i - x'_i| \leq \sqrt{\frac{\varepsilon}{2}} \|x\|_2$. Αν έχω βρει ένα τέτοιο x'_i θα λέω ότι το i εκτιμήθηκε σωστά.

Ιδέα: Συνδυάζουμε το CountMin με το AMS. Τοποθετούμε ένα τυχαίο πρόσημο σε κάθε x_i πριν το στείλουμε στο μετρητή.

Πολυπλοκότητα Αλγορίθμου Count Sketch:

- Χώρος: $O(\varepsilon^{-1} \lg n)$ λέξεις
- Χρόνος Ανανέωσης: $O(\lg n)$
- Χρόνος Ερώτησης: $O(n \lg n)$
- Πιθανότητα λάθους: n^{-10}

Το γραμμικό του σκιαγράφημα μοιάζει δηλαδή κάπως έτσι:

$$R = \Theta(\lg n) \begin{bmatrix} \Theta(\varepsilon^{-1}) & \begin{bmatrix} \cdot & \cdot & \cdot & 0 & \pm 1 & \cdot & \pm 1 & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \pm 1 & 0 & \cdot & 0 & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & 0 & 0 & \cdot & 0 & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & 0 & \pm 1 & \cdot & 0 & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & 0 & 0 & \cdot & \pm 1 & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \pm 1 & 0 & \cdot & 0 & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & 0 & \pm 1 & \cdot & 0 & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \pm 1 & 0 & \cdot & \pm 1 & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & 0 & 0 & \cdot & 0 & \cdot & \cdot & \cdot \end{bmatrix} \end{bmatrix}$$

Αν το δούμε σαν $R = \Theta(\log n)$ σειρές από $\Theta(\varepsilon^{-1})$ μετρητές, έχουμε το εξής.

$$\begin{bmatrix} C_{1,1} & C_{1,2} & \dots & C_{1,\varepsilon^{-1}} \\ C_{2,1} & C_{2,2} & \dots & C_{2,\varepsilon^{-1}} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ C_{R,1} & C_{R,2} & \dots & C_{R,\varepsilon^{-1}} \end{bmatrix}$$

$h_1 : [n] \rightarrow [\Theta(\varepsilon^{-1})]$ 2-ανεξάρτητες

$\sigma_r : [n] \rightarrow \{-1, +1\}$ 4-ανεξάρτητες

Όταν βλέπω $(i, \Delta) \quad \forall r \in [R] : C_{r,h_r(i)} \leftarrow C_{r,h(i)} + \sigma_r(i)\Delta$

Για $r \in [R]$:

$$C_{r,h_r(i)} = \sum_{j:h_r(j)=h_r(i)} \sigma_r(j)x_j \quad \rightarrow \quad C_{r,h(i)} \cdot \sigma_r(i) = x_i + \sum_{j \neq i: h_r(j)=h_r(i)} x_j \cdot \sigma_r(j) \cdot \sigma_r(i)$$

Για κάθε $i \in [n]$ θα πάρω μια εκτίμηση για το q_i από την r -οστή επανάληψη, και στη συνέχεια θα πάρω τη διάμεσο των R αυτών εκτιμήσεων. Για να είναι ο εκτιμητής στην r -οστή επανάληψη σωστός με πιθανότητα $9/10$ (δηλαδή το σφάλμα της τάξης $\sqrt{\varepsilon/2}\|x\|_2$) αρκεί

$$\mathbb{P} \left[\left| \sum_{j \neq i} \sigma_r(i)\sigma_r(j)x_j \right|^2 \geq \frac{\varepsilon}{2}\|x\|_2^2 \right] \leq \frac{1}{10}$$

Υπολογίζω την αναμενόμενη τιμή του τετραγώνου του σφάλματος και κάνω Markov.

$$\mathbb{E} \left[\sum_{j \neq i: h_r(i)=h_r(j)} \sigma_r(i)\sigma_r(j)x_j \right]^2 = \mathbb{E} \left[\left(\sum \delta_j \eta_j x_j \right)^2 \right] = \sum_{j \neq i} \mathbb{E} [\delta_j, \delta_{j'}, \eta_j, \eta_{j'}] x_j x_{j'} \stackrel{\text{why?}}{=} \sum_{j \neq i} x_j^2 \Theta(\varepsilon),$$

όπου

$$\delta_j = 1 \text{ αν } h_r(j) = h_r(i)$$

$$\eta_j = \sigma_r(j) \cdot \sigma_r(i)$$

Όπως είπαμε, εφόσον έβγαλα την αναμενόμενη τιμή μπορώ να κάνω Markov για να δείξω ότι το λάθος δε θα ξεφύγει πολύ.

Ένας δεύτερος περιγραφικός τρόπος να δεις κανείς ότι η εκτίμηση είναι σωστή είναι ο ακόλουθος. Ο μετρητής $i \in [n]$ αναμένει να 'δεχτεί' $O(\|x\|_2^2) \ell_2^2$ μάζα από τα υπόλοιπα $j \neq i$, άρα από Markov θα έχει πιθανότητα 9/10 το πολύ $O(\|x\|_2^2) \ell_2^2$ μάζα (ας την πούμε M για τη συνέχεια) από τα υπόλοιπα $j \neq i$. Δεδομένου ότι αυτό θα συμβεί, ποια η πιθανότητα τα τυχαία πρόσημα να ανεβάσουν πολύ το λάθος, πολύ πάνω από M ; Εφόσον αναμένουμε τα τυχαία πρόσημα να μας δώσουν ακριβώς M (όπως στην απόδειξη του AMS), μπορώ πάλι να κάνω Markov για να δείξω ότι το λάθος δε θα ξεφύγει πολύ. Η διαφορά της απόδειξης αυτής από την προηγούμενη είναι ότι πρώτα υπολογίζω τη συνεισφορά από τα h , και μετά από τα σ , ενώ στην άλλη τα κάνω και τα δύο μαζί.

Συνεχίζοντας εκεί που μείναμε, με πιθανότητα 9/10 ο εκτιμητής του x_i στην r -οστή επανάληψη είναι σωστός. Εφόσον επαναλαμβάνουμε $\Theta(\log n)$ φορές, μπορούμε να ριζούμε σε n^{-101} την πιθανότητα λάθους¹ για ένα i . Άρα η πιθανότητα να υπάρχει ένα i που εκτιμήθηκε λάθος είναι το πολύ $n \cdot n^{-101} = n^{-100}$.

	Χώρος	Χρόνος Ερωτήματος	Χρονος Ανανέωσης	Πιθανότητα Λαθους
Count Sketch	$O(\varepsilon^{-1} \lg n)$	$O(n \lg n)$	$O(\lg n)$	n^{-100}
Count Sketch + Code	$O(\varepsilon^{-1} \lg n \lg \frac{1}{\varepsilon})$	$O(\varepsilon^{-1} \lg n \lg \frac{1}{\varepsilon})$	$O(\lg n \cdot \log(1/\varepsilon))$	ε^{100}

Θα χρησιμοποιήσουμε το εξής εργαλείο για να επιταχύνουμε το CountSketch, στην επόμενη δι-άλεξη.

Κώδικας του Spielman, 1996:

Υπάρχει μια συνάρτηση από το $\text{enc} : [n] \rightarrow \{0, 1\}^{20 \lg n}$ για την οποία ισχύει:

Αν έχω το $\text{enc}(x)$ για κάποιο $x \in [n]$ αλλά με το πολύ $\frac{1}{3}(20 \lg n)$ ψηφία του $\text{enc}(x)$ λάθος, μπορώ να βρώ το x σε $O(\lg n)$ χρόνο.

---

¹Η σταθερά στον έκθετη έρχεται με ένα πολλαπλασιαστικό κόστος στη σταθερά μέσα στο $\Theta(\log n)$. Για να κάνω την πιθανότητα λάθους n^{-200} πρέπει να διπλασιάσω τη σταθερά μέσα στο $\Theta(\log n)$, άρα και τον αριθμό των επαναλήψεων.